

znejo popolno identična. Zajedó se male gosenčice prec skoz skorijo do ličjevine in mehkega, sočnega lesa, kjer se tudi prvo jesen živé ter male rove napravljajo, kar se na drevesnem deblu po izdrezanem, drobnemu žaganju podobnem lesnem prahu spoznati more; ob tem času more se ta vražji škodljivec najlože ugonobiti s tem, da se poišče in pomečka. Prec drugo leto spomladi pa vrbar pod kožo uže veliko mehkejšega lesa s svojimi močnimi in ostrimi roženimi čeljusti razjé; kolikor bolj pa postaja krepak, tem dalje od navedenega prostora, navadno od desne na levo v nekoliko poševno mér globočje v les proti strženu tako zajeda, da kot doraščena gosenica navadno naravnost po strženu gor prstove debelosti velik ter daljši ali pa tudi krajši rov napravi. Primeri se pa tudi, da v prvem letu malo nad koreninami mlado drevesno deblo okoli in okoli preorje in podljubni mehki les razjé; a niso ravno redke prikazni to, da se potem tako drevo posuši, osobito če ima le malo in slabih korenin, ter v slabi, pusti zemlji raste. Če ima pa tako drevo krepke in močne korenine, ter je v dobri in zadosti močni zemlji vsajeno, se potem vrbarjev rov dobro obraste, a na obglodanem mestu se kot s srednje debelim dratom všenjeni obroček pozná.

Ako se pa v kakem drevesu po več vrbarjev nahaja, razvrtajo ga na vse strani po deblu tako, da ga, če je uže tudi dobro močno, na dotičnem mestu ne ravno premočan veter odlomiti more, to pa zato, ker proti strženu le ena sama gosenica vrta, druge pa na okrog po deblu razjedajo in orjejo.

(Konec prihodnjíč.)

Gospodarske izkušnje.

Kako pregnati gosenice z zelja.

„Landw. und Ind. Zeitg.“ priporoča za to cestni prah. S tem naj se potrese zelje, dokler je še mokro ali rosno, in če ga dež opere, se mora zopet potresti, tako da na perji vedno prah leži. Ne škoduje zelju nič, ker se lahko opere. Ta pripomoček je poceni, toraj se lahko poskusi. Gori omenjeni list pravi, da po zelenikih ob cestah, kjer veter prah v njive zanaša, gosenic ni.

Gospodarske novice.

* *Svilne kokone (galeto) kupujejo*, kakor vodja c. k. svilorejskega poskušališča v Gorici naznanja, gosp. A. Lenasi, posestnik filande v Gorici, gosp. G. Naglas, posestnik filande v Kormonsu, gosp. E. Cuzzeri, posestnik filande v Farra-i pri Gradiški. — Kakor je g. profesor Povše, ki je unidan goriško ceno kokonov „Novicam“ naznanje dal, svilorejcem priporočal zarad pošiljatve kokonov previdnim biti, da kokoni ne trpijo škode, tako tudi vodja ces. kr. goriškega poskušališča priporoča, naj se živi kokoni ne pošiljajo na dolgo pot, kajti živ kokon ne strpi večdnevnega transporta; umorjeni kokoni pa tudi naj so lepo posušeni; koristno je tudi, da se kokoni po različnih barvah ločijo.

* *Vojska Nemčije zoper Avstrijo in Ogersko na polji kmetijstva.* Razprave med Nemčijo in Avstro-Ogersko so se, kakor kaže kupčijska pogodba, med tema vladama 23. maja podpisana, za Avstrijo in Ogersko neugodno izvršile. Avstrija za prodajo avstro-ogerske živine v Nemčijo ni dosegla onih polajšav, katerih je želela, čeravno se je tudi Bavarska vlada za te polajšave na svoj lastni prid potegovala. Bismark, v srci zmerom neprijazen Avstriji, v eno mer staro pesem goni,

da Avstrija Nemčiji donáša govejo kugo in da zato se avstro-ogerski živini mora zaprta držati meja nemška. V novi pogodbi so ostale večinoma vse prejšnje britke določbe. Edino, kar se je doseglo pri novi pogodbi 23. maja, je to, da kontumacija avstrijsko-ogerske živine, ki se hoče v Nemčijo vpeljati, je od 60 dni znižana na 45 dni, in da posamezni živinorejci nemški, ki imajo svoja posestva na meji avstrijski in za pleme ali kak drug namen avstrijsko-ogerskih plemen potrebujejo, smejo po novi pogodbi leto in dan 12 goved si omisliti, ko so jih dosihmal smeli le 6. — No, radovedni smo — piše časnik tirolske kmetijske družbe — ali nasproti takemu strogemu varstvu nemških interesov ne bode živinoreja v Nemčiji več škode trpela, kakor bi škoda znašala, ki bi jo prosto uvažanje avstrijsko-ogerske živine Nemčiji prizadelo, če bi včasih kako živinče govejo kugo zatrosilo v Bismarkijo?

* *Huda letošnja vročina dela po več krajih tudi med živino hude bolezni*, med katerimi najnevarniši je kužni črm (antrax), navadno „vrančni prisad“ ali „sajevic“ imenovan. Naj tedaj gospodarji skrbno pazijo, da živina dobiva pogostoma friške vode piti, — da ni hlev soparn in da dobí zelene krme, in podnevi ob hudi vročini kolikor mogoče oprosti. Če gospodar more, naj ji daje o takem času tudi malo soli.

* *Kaj se je zgodilo kovaču živinozdravniku*, ki ni smrkavega konja brž naznanil c. kr. okrajni gospóski? — Kovač in živinozdravniški pomočnik Jurij Menk v Mannersdorfu ne daleč od Dunaja je zdravil konja posestnika Šimna Zwierschütza, ki je bil smrkav, pa je mislil, da je le za smoliko bolan in ga zaradi tega ni naznanil gospóski. Lastnik tega konja pa se je sam po njem okužil in umrl, kajti po smrkavem konji se tudi človek okuži. Kovač, ki se je s tem zagovarjal, da mu postava o kužnih boleznih ni znana bila, je bil v ječo obsojen za 6 tednov.

Ministerski ukaz o živinskih popotnih listih.

C. kr. ministerstvo notranjih oprav je po dogovoru s ces. kr. ministerstvom kmetijstva in kupčijstva razglasilo ukaz od 7. dne junija, po katerem župani in tisti uradi, ki dajejo živinske popotne liste (pôse), po katerih se izpričuje zdravje živine, kedar se na kak sejm ali drugam žene, morajo tako tiskovino dobivati le pri c. kr. deželni vladi. — Po takem tiskarnice nimajo pravice prodajati tacihih potnih listov, katere edina deželna vlada v vsaki deželi tiskati daje, da jih potem županom razdeluje.

Zgodovinske stvari.

Črtice o vojaški granici.

Zdaj, ko so se Hrvatoma spolnile tolikoletne tople želje, da se je vojaška granica (Krajina) vtelesila civilni materni zemlji, utegne nekoliko zgodovinskih črtic mnogim našim bralcem po všeče biti, ki jih prepisemo zdaj iz „Domovine“, druzega nam nekdanjega slovenskega časnika. Vojaška granica obsega 863 štirjaških milj in šteje veliko nad 1 milijon prebivalcev; zemlja vojaške granice se dotika turških krajev in prebivalci njeni so ob enem kmetovalci in vojaki, zato ime njeno „vojaška granica“ ali „Krajina“.

Prvega sledú te vojaške naprave moramo iskati v dôbi Ferdinanda I., kateremu je njegov svak in na Ogerskem prednik, Ljudevik II., v varstvo izročil Dalmacijo in Hrvaško, v kateri namen mu je ponudil tudi